

Natur og vandmiljø

Stor tilbagegang af danske dagsommerfugle på naturarealerne

På trods af at de mest værdifulde danske naturarealer er beskyttet af både national og international lovgivning, dumper beskyttelsen, når man kigger på arealernes bestande af danske dagsommerfugle.

Viden om

Dagsommerfugle i drastisk tilbagegang

Et nyt dansk studie fra Københavns Universitet viser, at sjældne dagsommerfugle er i færd med helt at forsvinde fra Østdanmark (Blicher et al., 2023).

Resultaterne fra Blicher et al., 2023 viser, at på kun 26 år er bestande af sjældne dagsommerfugle skrumpet fra 565 lokaliteter til 158. Det er et fald på 72 %. Derudover viser resultaterne, at faldet også finder sted i nyere tid. Fra 2015-2019 er bestandene faldet med 21%. Det er på trods af, at mange af dagsommerfuglenes levesteder er beskyttet under national og international lov (Natura 2000 og naturbeskyttelseslovens §-3)

Resultaterne er udarbejdet på baggrund af data fra Danmarks Sommerfugleatlas fra 1993, som er sammenlignet med udviklingen år for år i perioden 2014-2019. Konkret har man sammenlignet

bestande af 22 sjældne dagsommerfuglearter som alle er afhængige af bestemte levesteder på hede, græsland, tørvemose og lysåben skov.

Moseperlemorsommerfugl rastende på planten kragefod fundet på tørvemose. Foto: Emil Skole Læsøe, SEGES Innovation.

Generel tilbagegang i bestande af dagsommerfuglearter i hele Europa

Det drastiske fald i dagsommerfugle bestande er ikke kun noget, man ser i Danmark. Lignende mønster har man observeret over større dele af Europa. Det er bl.a. undersøgt i "The European Grassland Butterfly Indicator (1990-2011)". Her viste resultaterne, at antallet af græslands-dagsommerfugle er faldet med næsten 50 %. Heriblandt arten Almindelig Blåfugl som tidligere var ganske almindelig, men som nu er blevet ualmindelig i græslandet. Ligeledes er der i England registreret et fald i specialiserede dagsommerfuglearter på 13,9 % i perioden 2002-2009.

Fald i dagsommerfugle skal delvist findes i måden, vi forvalter vores naturarealer

Årsagen til det overraskende fald i sjældne danske dagsommerfugle skyldes tildes, at de tilbageværende bestande er små og isolerede fra hinanden. De specialiserede dagsommerfugle har en kort flyveafstand og stiller store krav til deres levesteder.

I enkelte ugunstige år kan antallet i bestandene nemt nå et kritisk niveau, hvorefter bestandene ikke har mulighed for at genkolonisere fra naboarealer, fordi de omkringværende bestande allerede er borte. Det er i modsætning til de mere mobile generalist-arter, som stiller betydeligt færre krav til deres omgivelser og bevæger sig over større afstande.

Derudover indikerer undersøgelsens resultater også, at den nuværende naturbeskyttelse ikke er i stand til at bevare de sidste bestande af de sjældne dagsommerfugle. Grunden til det skyldes højst sandsynligt, at den juridiske beskyttelse af naturarealerne ikke understøtter udfoldelse af de naturlige processer. Desuden forudsætter beskyttelsen heller ikke, at man igennem den nuværende naturpleje, som oftest omfatter sommergræsning, opnår en ønsket gavnlig effekt på biodiversiteten.

Forskerne bag undersøgelsen forslår derfor, at man på naturarealer bestræber sig på at skabe så naturlig en græsning som overhovedet muligt, hvilket opnås bedst under ekstensiv helårsgræsning med naturligt græsningstryk.

Referencer

Blicher, E., Henrik, H., & Henrik Bruun, H. (2023). [Rapid and continuing regional decline of butterflies in eastern Denmark 1993-2019.](#)

Emneord

§3

Beskyttede arter

Indsatser for insekter

+3

Publiceret: 11. december 2023

Opdateret: 11. december 2023

Vil du vide mere?

Emil Skole Læsøe

Konsulent

SEGES Innovation P/S

emsh@seges.dk

+45 2026 4003

Støttet af

15. Juni Fonden

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk